

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
20 aprilie 2017

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, MATEMATICĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACESTORA (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA RROMANI)

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI (25 pùnkture)

Drabaren o tèksto thaj xramosaren nùmaj rromanesòe so mangel pes anò-e pùchimata dine maj tele!

O Slobodan Berberski si romano hramonlo, so kerdža buti kaj te pes hatjarde sa e romenge i romani čhib. Phirdža sa i Evropa thaj kedindža romani poezija, sa te sikavel e romen. Te sikavel olen, o džandipe thaj te pendžarel olen sa e romane džandipnjasa so isi ki Evropa.

Ov si angluno rom – inicijatori so phravdile romano amalipe ani sa i Srbija. Ov si angluno presidenti ki themutni organizacija -IRU-so ikerdža pes ano Londoni ko 1971 berš.

Me dživdinava ko kalo drom, ano mermeresoro drom, so si bizo anav thaj numero. Ani miri mahala, sa si o čhavore kalje. Pali buti me sinjum čororo. I policija butvar avela ki kali mahala, keda sijan čororo thaj rom. Tu sijan, šaj te vakerele pes, čor, sose sijan Rom.

1. Lačharen o dino tèksto palal i oficiàlo rromani khethani grafia vi palal e redakciaqe mangimata, **palemxramosarindo**j les pa o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto!

4 pùnkture

2. Ambolden rumunikanes o dino maj opre tèksto !

5 pùnkture

3. Nakhaven i sintagma **i rromani čhib** anòar le savorre 8 kèzură, nùmaj ka-o jekhipen!

8 pùnkture

4. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo **sikavel** ka-o akanutno thaj ka-o avutno vaxt e indikativone modosqo!

8 pùnkture

B. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (20 de puncte)

Se dă textul:

1. Eu am numai trei picioare,
Și de-abia mă misc: țop, țop,
Râd când mă-ntâlnesc copiii,
Și mă cheamă "cuciu șchiop".

4. Si când mă gândesc ce bine
M-aș juca și eu acum,
Și-aș lătra și eu din poartă
La copiii de pe drum!...

2. Frații mei ceilalți se joacă
Cu copiii toți, dar eu
Nu pot alerga ca dânșii,
Că sunt șchiop și cad mereu!

5. Cât sunt de frumoși copiii
Cei cuminți, și cât de mult
Mi-ar plăcea să stau cu dânșii,
Să mă joc și să-i ascult!

3. Și stau singur toată ziua
Și plâng mult când mă gândesc
Că tot șchiop voi fi de-acuma
Și tot trist am să trăiesc.

6. Dar copiii răi la suflet
Sunt urâți, precum e-acei
Care m-a șchiopat pe mine,
Și nu-i pot iubi de fel...

7. M-a lovit din răutate
Cu o piatră în picior,
Și-am zăcut, și-am plâns atâta,
De credeam că am să mor...

8. Acum vine și-mi dă zahăr
Și ar vrea să-mi fie bun,

Și-aș putea să-l mușc odată
De picior, să mă răzbun,

9. Dar îl las așa, să vadă
Răul, că un biet cățel
Are inima mai bună
Decât a avut-o el.

Elena Farago, Cățelușul șchiop

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Povestiți deznodământul poeziei. Interpretați ultimele două strofe.	8 puncte
2. Precizați valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în textul dat.	6 puncte
3. Stabiliți câte un sinonim pentru cuvintele: <i>numai</i> , <i>râd</i> , <i>biet</i> .	3 puncte
4. Identificați trei verbe la modul conjunctiv.	3 puncte

C. MATEMATICĂ (15 puncte)

1. Se consideră mulțimile $A = \{x \in \mathbb{N} \mid 0 < x < 11, a \in \mathbb{N}\}$ și $B = \{y \in \mathbb{N} \mid y \text{ este divizor al lui } 16\}$.
a) Determinați elementele mulțimilor A și B.	4 puncte
b) Calculați $A \cup B$ și $A \cap B$.	2 puncte
c) Determinați numărul elementelor mulțimii $A - B$.	2 puncte
2. Se consideră numerele $a = \frac{6}{5}$, $b = \frac{5}{6}$ și $c = 1,8$.
a) Calculați produsul numerelor a și b.	2 puncte
b) Scrieți numerele a, b și c în ordine crescătoare.	2 puncte
c) Aflați media aritmetică a numerelor a și c.	3 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Phenen so didaktikane materiälură/ bută labären anθ-e rromane vaj e rumunikane čhibăqe òre!
10 pùntură
2. Keren jekh butăqi fiša savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasaço kotor O adžektivo/ I pašnavni, anθ-e rromane vaj rumunikane čhibăqe òre!
10 pùntură
3. Prezentați trei modalități/ tehnici/ instrumente tradiționale și două metode alternative de evaluare folosite în învățământul primar.
10 puncte